

บทที่ 3

ผลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

บทที่ 3

ผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

3.1 ผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

โครงการก่อสร้างก๊าซธรรมชาติไปยังโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน ของบริษัท กัลฟ์ ปิพี จำกัด และบริษัท กัลฟ์ บีแอล จำกัด ได้ปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1.1 สังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน

มาตรการกำหนดให้ดำเนินการติดตามตรวจสอบความคิดเห็นจากประชาชน เกี่ยวกับการดำเนินการระบบท่อส่งก๊าซฯ โดยทำการประเมินการรับรู้ข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการฯ ผลกระทบที่ได้รับ และการแก้ไข ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อร้องเรียน จากกลุ่มสถานประกอบการ ที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค) ผู้นำชุมชน หน่วยงาน สถาบัน/องค์กร และประชาชนในพื้นที่ ในระยะ 600 เมตร จากแนวกิ่งกลางท่อส่งก๊าซฯ จำนวน 1 ครั้ง ในปีแรกของระยะดำเนินการ หลังจากนั้น ให้ดำเนินการ ทุก 5 ปี ตลอดระยะเวลาดำเนินการ

ในช่วงปีแรกของระยะดำเนินการ (ปี 2561) โครงการก่อสร้างก๊าซธรรมชาติไปยังโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน ของบริษัท กัลฟ์ ปิพี จำกัด และบริษัท กัลฟ์ บีแอล จำกัด ได้ทำการลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นจากสถานประกอบการที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค) ผู้นำชุมชน หน่วยงาน สถาบัน/องค์กร และประชาชน ในระยะ 600 เมตร จากแนวกิ่งกลางท่อส่งก๊าซฯ ทั้งสองข้าง ประกอบด้วย 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลบ้านเลน ตำบลบ้านหว้า และตำบลบ้านโพ เรียบร้อยแล้ว จำนวน 1 ครั้ง เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2561 และครั้งล่าสุดดำเนินการในวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2565 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้โครงการฯ ได้จัดทำแนวทางปฏิบัติในการบันทึกปัญหาข้อร้องเรียนต่างๆ ที่เกิดขึ้น ของกลุ่มสถานประกอบการ ที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค) ผู้นำชุมชน หน่วยงาน สถาบัน/ องค์กร และประชาชนในระยะ 600 เมตร จากแนวกิ่งกลางท่อส่งก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งกำหนดช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนจากชุมชนผ่านทางศูนย์รับเรื่องร้องเรียนของโครงการฯ รวมถึงจัดให้มีการจดบันทึก จำนวนเรื่องร้องเรียน

ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไข และผลการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระยะก่อสร้างและเปิดดำเนินการโครงการจนถึงปัจจุบัน โดยระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2569 พบว่า ไม่มีข้อร้องเรียนเกิดขึ้น รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข-5

3.1.2 อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

การรั่วไหลของก๊าซ และเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น

มาตรการกำหนดให้บันทึกการรั่วไหลของก๊าซ เหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งระบุสาเหตุ วิธีการแก้ไขผลกระทบที่มีต่อผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ และชุมชนใกล้เคียงพื้นที่ดำเนินการระบบขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ ทุกครั้งที่เกิดเหตุ และสรุปทุกๆ 6 เดือน ตลอดระยะเวลาดำเนินการ

โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติไปยังโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน ของบริษัท กัลฟ์ ปิพี จำกัด และบริษัท กัลฟ์ บีแอล จำกัด จัดให้มีการตรวจสอบและเฝ้าระวังการรั่วไหลของท่อส่งก๊าซธรรมชาติ โดยเจ้าหน้าที่ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตามแผนการบำรุงรักษาท่อส่งก๊าซธรรมชาติเป็นประจำ โดยระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2569 พบว่า ไม่มีการรั่วไหลของก๊าซ หรือเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข-11 อย่างไรก็ตาม หากมีการรั่วไหลของก๊าซ และ/หรือ เหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น โครงการฯ จะทำการบันทึกการรั่วไหลของก๊าซ เหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งระบุสาเหตุ วิธีการแก้ไขผลกระทบที่มีต่อผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ และชุมชนใกล้เคียงพื้นที่ดำเนินการระบบขนส่งก๊าซธรรมชาติตลอดแนวท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ตามที่มาตรการกำหนดอย่างเคร่งครัด

3.2 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ของโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติไปยังโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน ของบริษัท กัลฟ์ ปิพี จำกัด และบริษัท กัลฟ์ บีแอล จำกัด ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2569 สามารถสรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ ได้ดังนี้

(1) ด้านสังคมและการมีส่วนร่วมของประชาชน

- โครงการฯ ดำเนินการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องร้องเรียน โดยตั้งอยู่ที่สำนักงานของโครงการ พร้อมทั้งได้จัดทำขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียนที่เกิดขึ้น โดยระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2569 ไม่พบข้อร้องเรียนจากชุมชน แต่อย่างใด

- โครงการฯ ได้จัดทำคู่มือการระงับเหตุฉุกเฉิน และติดตั้งป้ายแสดงหมายเลขโทรศัพท์บริเวณแนวท่อส่งก๊าซฯ เพื่อให้ประชาชนสามารถแจ้งเหตุกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินเกี่ยวกับระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ รวมถึงทำการประชาสัมพันธ์ข้อมูลดังกล่าวให้กับหน่วยงานต่างๆ และชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียงได้รับทราบ ผ่านเอกสารประชาสัมพันธ์โครงการฯ และการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

- โครงการฯ ดำเนินการสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างสัมพันธ์อันดี และตอบแทนชุมชนและสังคม ได้แก่ กิจกรรมวันเด็ก บริจาคโลหิตร่วมกับการนิคมฯ บ้านหว่า จำนวน 2 ครั้ง สนับสนุนถุงยังชีพผู้ประสบภัยจากไฟไหม้ ชุมชนคลองจิก สนับสนุนโครงการทำหมันเคลื่อนที่มูลนิธิเพื่อสุนัขในซอยร่วมกับ อำเภอบางปะอิน สนับสนุนของจับฉลากการกุศล งานประจำปี วัดบ้านพาสน์ สนับสนุนกิจกรรมสงกรานต์ ตามวัดในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าและหน่วยงานราชการท้องถิ่น สนับสนุนกิจกรรมวันผู้สูงอายุ ร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่น สนับสนุนและเข้าร่วมการแข่งขันฟุตบอล จำนวน 2 ครั้ง ร่วมกับหน่วยงานราชการท้องถิ่น สนับสนุนทอดผ้าป่าสามัคคีกับวัดในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้า สนับสนุนโครงการ “รณรงค์สวมหมวกนิรภัยมีวินัยจราจร” อบต.วัดยม เป็นต้น รายละเอียดดังแสดงใน ภาคผนวก ข-6

- โครงการฯ ได้มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับก๊าซธรรมชาติ และความปลอดภัยผ่านแผ่นพับประชาสัมพันธ์โครงการฯ ติมมวลชนสัมพันธ์ของโครงการฯ และการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและความเชื่อมั่นต่อระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระยะก่อนก่อสร้างและเปิดดำเนินการโครงการจนถึงปัจจุบัน

(2) ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

- โครงการฯ จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย แก่พนักงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการใช้ก๊าซธรรมชาติ เช่น ข้อควรปฏิบัติของผู้ปฏิบัติงาน สถานที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ เป็นต้น รวมถึงมีการจัดทำแผนระงับเหตุฉุกเฉิน และทำการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินเป็นประจำทุกปี โดยทางโรงไฟฟ้าบ้านโพทำการซ้อมแผนฉุกเฉิน ก๊าซรั่วไหล และเพลิงไหม้ พร้อมอพยพหนีไฟ ครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2568 สำหรับปี 2569 มีแผนซ้อมในเดือนสิงหาคม โรงไฟฟ้าบ้านเลน ทำการซ้อมแผนฉุกเฉิน ก๊าซรั่วไหล เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2568 และซ้อมไฟไหม้และอพยพหนีไฟ เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2568 สำหรับปี 2569 มีแผนซ้อมในเดือนสิงหาคม รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข-7

- โครงการฯ ได้มีการประสานงานกับบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ให้เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบและบำรุงรักษาแนวท่อส่งก๊าซฯ สำนักรอรั่ว ป้ายเตือนบริเวณแนวท่อส่งก๊าซฯ ทั้งหมด โดยระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2569 ยังไม่พบความผิดปกติของแนวท่อส่งก๊าซธรรมชาติ และการชำรุดเสียหายของป้ายเตือนแต่อย่างใด
- โครงการฯ ได้มีการกำหนดนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน และจัดทำคู่มือความปลอดภัยในการปฏิบัติงานในเขตรบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติ พร้อมทั้งมีการควบคุมให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
- โครงการฯ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เรื่องการแจ้งดำเนินกิจกรรมใดๆ ในเขตรยะปลอดภัยของท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ให้หน่วยงานเจ้าของพื้นที่วางท่อและหน่วยงานรับผิดชอบดูแลระบบสาธารณูปโภคบริเวณใกล้เคียงแนววางท่อส่งก๊าซธรรมชาติของโครงการฯ รับทราบเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ. 2569 ยังไม่มีการแจ้งดำเนินการใดๆ จากเจ้าของพื้นที่แนวท่อขนส่งก๊าซธรรมชาติ
- โครงการฯ จัดให้มีระบบการขออนุญาตทำงาน (Work Permit) เพื่อควบคุมการเข้าทำงานภายในพื้นที่เขตรบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติตามที่มาตรการกำหนดเรียบร้อยแล้ว
- โครงการฯ จัดให้มีการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินเป็นประจำทุกปี โดยทางโรงไฟฟ้าบ้านโพ ทำการซ้อมแผนฉุกเฉิน ก๊าซรั่วไหล และเพลิงไหม้ พร้อมอพยพหนีไฟ ครั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2568 สำหรับปี 2569 มีแผนซ้อมในเดือนสิงหาคม โรงไฟฟ้าบ้านเลน ทำการซ้อมแผนฉุกเฉิน ก๊าซรั่วไหล เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2568 และซ้อมไฟไหม้และอพยพหนีไฟ เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2568 สำหรับปี 2569 มีแผนซ้อมในเดือนสิงหาคม รายละเอียดดังแสดงในภาคผนวก ข-7
- โครงการฯ จัดให้มีการทบทวน ปรับปรุง และประเมินประสิทธิภาพของแผนระงับเหตุฉุกเฉินเป็นประจำหลังจากฝึกซ้อมแผนฉุกเฉิน เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- โครงการฯ ได้ระบุเลขหมายโทรศัพท์ของหน่วยงานที่ต้องประสาน ในกรณีเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ได้แก่ สถานีตำรวจ หน่วยบรรเทาสาธารณภัย โรงพยาบาลนิคมอุตสาหกรรมบ้านหว้า (ไฮเทค) เป็นต้น ไว้ในคู่มือฉุกเฉินเรียบร้อยแล้ว

- โครงการฯ ทำการติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบผงเคมีแห้งที่บริเวณสถานีควบคุมความดัน และวัดปริมาณก๊าซธรรมชาติ (MRS) ของโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน พร้อมทั้งทำการตรวจสอบให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเป็นประจำ
- โครงการฯ ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำ ที่ผ่านการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานสถานที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ อีกทั้ง ได้จัดทำประกันภัยไว้กับบริษัทผู้รับประกันภัย เพื่อคุ้มครองความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สิน ที่ได้รับความเสียหายจากการดำเนินการของโครงการฯ รายละเอียดดังแสดงใน **ภาคผนวก ข-8**
- โครงการฯ ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำบริเวณสถานีควบคุมความดัน และวัดปริมาณก๊าซธรรมชาติ (MRS) ของโรงไฟฟ้าบ้านโพ และโรงไฟฟ้าบ้านเลน ตลอด 24 ชั่วโมง
- โครงการฯ ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ในการประชุมคณะกรรมการติดตามตรวจสอบ คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้หน่วยงาน สถานประกอบการ และประชาชนบริเวณใกล้เคียงแนวท่อส่งก๊าซธรรมชาติได้รับทราบข้อปฏิบัติในการทำกิจกรรมใกล้เคียงแนวท่อส่งก๊าซฯ รวมทั้งขอความร่วมมือให้ช่วยสอดส่องดูแลระบบท่อขนส่งก๊าซฯ นอกจากนี้ ได้ทำการติดป้ายแสดงตำแหน่งแนวท่อก๊าซฯ พร้อมทั้งระบุหมายเลขโทรศัพท์ไว้ตลอดแนวท่อ เพื่อป่งชี้ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบถึงแนวท่อส่งก๊าซฯ และแนวทางการแจ้งเหตุ อีกทั้ง จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประสานงานตลอดระยะเวลา
- ปัจจุบัน บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบหลักในการตรวจสอบและบำรุงรักษาท่อส่งก๊าซธรรมชาติ ซึ่งบริษัทฯ มีการควบคุมให้มีการตรวจสอบสภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ ก่อนนำมาใช้ปฏิบัติงานตามข้อกำหนด ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) อย่างสม่ำเสมอ ส่วนผู้ปฏิบัติงานของโครงการฯ จะทำหน้าที่ในการตรวจสอบสภาพโดยทั่วไปของระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติเท่านั้น อย่างไรก็ตาม โครงการฯ ได้จัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมและกำหนดให้มีการตรวจสอบสภาพของอุปกรณ์ดังกล่าว ก่อนนำมาใช้ปฏิบัติงานเป็นประจำ